

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

REZOLIUCIJA DĖL ŽMOGAUS TEISIŲ, YPAČ KRYMO TOTORIŲ, PADĖTIES RUSIJOS FEDERACIJOS OKUPUOTAME KRYME

2016 m. balandžio 12 d. Nr. XII-2295
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas,

primindamas, kad prieš dvejus metus Rusijos Federacija, panaudojusi ginkluotą karinę jėgą, okupavo ir aneksavo Ukrainos teritorijos dalį – Krymą;

pažymėdamas, kad pagarba žmogaus teisėms ir laisvėms yra pamatinė Europos Sąjungos vertybė ir esminis principas, kuriuo vadovaujamasi palaikant santykius su kitomis valstybėmis;

prisimindamas ir suprasdamas skaudžią ir tragišką Krymo totorių istorinę patirtį, kai 1944 m. jie buvo ištremti į kitas buvusios SSRS dalis ir iki 1989 m. neturėjo teisės sugrįžti į Tėvynę;

pabrėždamas, kad Rusijos Federacijos įstatymų, prieštaraujančių Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos rezoliucijai Nr. 68/262 dėl Ukrainos teritorijos vientisumo, taikymas Kryme ir *de facto* Krymo valdžios institucijų veiksmai lemia įvairius žmogaus teisių pažeidimus, ypač pažeidžiamos Kryme gyvenančių tautinių mažumų – Krymo totorių ir etninių ukrainiečių – teisės;

pažymėdamas, kad Krymo gyventojai, kurie po aneksijos atsisakė priimti Rusijos Federacijos pilietybę, yra diskriminuojami ir patiria didelių sunkumų visose politinio, visuomeninio ir ekonominio gyvenimo srityse, negali gauti švietimo, medicinos, socialinių ir kitų paslaugų, o totorių ir ukrainiečių kalbų vartojimas ribojamas mokyklose ir žiniasklaidoje;

atsižvelgdamas į tai, kad 2016 m. kovo 17 d. Simferopolio teisme Kryme prasidėjo teismo procesas dėl Krymo totorių tautos Medžliso veiklos uždraudimo, kaltinant ekstremizmu,

tvirtai laikosi Krymo aneksijos nepripažinimo politikos ir reiškia susirūpinimą dėl Rusijos Federacijos vykdomo Krymo pusiasalio militarizavimo;

pabrėžia, kad okupacijos nutraukimas ir Ukrainos kontrolės atkūrimas Kryme yra viena iš bendradarbiavimo ryšių su Rusijos Federacija atnaujinimo, įskaitant susijusių sankcijų panaikinimą, sąlygų;

griežtai smerkia šiurkščius ir sistemingus žmogaus teisių, ypač Krymo totorių ir etninių ukrainiečių teisių, pažeidimus Kryme: bauginimą ir persekiojimą, žiniasklaidos, saviraiškos, susirinkimų, religijos ir įsitikimų laisvės ribojimą, asmens teisės į nuosavybę pažeidimus, ukrainiečių ir totorių kalbų vartojimo ir žmonių judėjimo laisvės ribojimus;

ragina Rusijos Federacijos valdžios institucijas ir *de facto* Krymo valdžios institucijas suteikti galimybę tarptautinėms institucijoms ir nepriklausomiems ekspertams iš Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos, Jungtinių Tautų ir Europos Tarybos, nevyriausybinių organizacijų atstovams patekti į Krymą ir gauti reikalingą informaciją apie žmogaus teisių padėtį, kviečia Europos Sąjungos institucijas ir Europos Sąjungos valstybes nares imtis veiksmų siekiant paveikti Rusijos Federacijos sprendimus šiuo klausimu;

griežtai smerkia Rusijos Federacijos ir *de facto* Krymo valdžios veiksmus, kuriais trukdoma ir ribojama Krymo totorių tautos Medžliso – aukščiausiosios vykdomosios ir atstovaujamosios institucijos – veikla;

ragina Europos Sąjungos institucijas, pirmiausia Europos išorės veiksmų tarnybą, imtis visų reikiamų veiksmų, kad Europos Sąjungos atstovams būtų leista stebėti teismo procesą dėl Krymo totorių tautos Medžliso veiklos uždraudimo ir gauti visą informaciją apie tai;

sveikina 2016 m. balandžio 11–13 dienomis Vilniuje vykstančią Pasaulinio Krymo totorių kongreso vykdomojo komiteto sesiją, kurios metu aptariama sudėtinga Krymo totorių padėtis ir šiurkštūs jų teisių pažeidimai;

ragina Europos Sąjungos institucijas, tarptautines organizacijas ir jų parlamentines asamblėjas, vyriausybes bei parlamentus, visą tarptautinę bendruomenę ir jos politinius lyderius skirti reikiama dėmesį žmogaus teisių padėties Kryme klausimui;

kviečia tarptautinę bendruomenę toliau vienyti pastangas tęsiant aktyvią Krymo aneksijos nepripažinimo politiką ir užtikrinant Ukrainos teritorijos vientisumą.

Seimo Pirmininkė

Loreta Graužinienė